

Силабус навчальної дисципліни

«Основи дефектології»

Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Освітня програма	«Дошкільна освіта»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 5 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год.
	Практичні – 32 год.
	Самостійна робота – 118 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра психології та педагогіки, аудиторія 313Ц, посилання на офіційну сторінку кафедри на сайті університету: https://nupp.edu.ua/page/kafedra-psikhologii-ta-pedagogiki.html
Викладач (-і)	Шевчук Вікторія Валентинівна, к.псих.н., доцент
Контактна інформація викладача	viktoriiashevchuk@pano.pl.ua hum.shevchuk@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 313Ц відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни – сформувати уявлення про загальні поняття щодо закономірностей аномального розвитку порівняно з нормальним онтогенезом, а також вивчити особливості структури дефекту у різних груп дітей з особливими потребами.	
Програмні результати навчання Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. Знати принципи функціонування системи раннього втручання, розуміти можливості опори на неї у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, дотримуючись професійно-етичних вимог до діяльності фахівців з раннього втручання.	
Передумови для навчання Попередньо опановані дисципліни: «Вікова фізіологія», «Основи спеціальної психології та педагогіки»	
Індивідуальне завдання	не передбачено
Зміст навчальної дисципліни Тема 1. Предмет і завдання дефектології.	

Тема 2. Поняття про норму і аномалію психічного та фізичного розвитку. Взаємозв'язок біологічного та соціального в онтогенезі дитини

Тема 3. Загальна характеристика дітей з порушеннями поведінки та емоційно-вольової сфери.

Тема 4. Причини і прояви поведінкових порушень. Особливості порушень поведінки у дітей та підлітків із психофізичними вадами.

Тема 5. Особливості реабілітації дітей, які потребують спеціальної допомоги

Сторінка курсу на
платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6561>

Рекомендовані джерела

Базова

1. Аніщук А.М. Основи дефектології та логопедії : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 175 с.
2. Ванюк Д.В. Основи дефектології : навчально-методичний посібник / Д.В. Ванюк [та ін]. – Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. 133 с.
3. Дефектологія та спеціальна психологія: навчально-методичний посібник / укладач. Т.О. Гетьман. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 162 с.
4. Колупаєва А.А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
5. Костенко Т. М. Навчання дітей із порушеннями зору : навч.-метод. Посібник / Т. М. Костенко, І.М. Гудим. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 184 с.
6. Навчання дітей із порушеннями слуху : навчально-методичний посібник / Кульбіда С.В., Литовченко С.В., Таранченко О.М., Жук В.В. [та ін.]; Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 216 с.
7. Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку / Ю.В. Рібцун. Харків : Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с.
8. Сучасний курикулум в освіті дітей з порушеннями слуху : методичні рекомендації / С.В. Литовченко, О.М. Таранченко, В.В. Жук, В.М. Шевченко, В.В. Литвинова, О.Ф. Федоренко. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. 321 с.

Допоміжна:

1. Андрейко Б.В. Основні аспекти формування класифікації порушення розвитку дитини. *Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. Вип.33. 2016. С. 24-34.
2. Богач Л. Механізми розвитку тяжких форм мовленнєвих розладів. *Дефектологія*. 2019. №3. С.21-25.
3. Бондар В. Основні напрямки та перспективи розвитку дефектологічної науки в Україні. *Дефектологія*. 2019. № 3. С.2-6.
4. Вавіна Л. Структура та корекційна спрямованість стандарту освіти для осіб з порушеннями зору (дошкільна та початкова ланка). *Дефектологія*. 2020. №3. С.2-6.
5. Виправлення вад мовлення у дошкільників : наук.-виробн. вид. / упоряд.: В. Л. Чайко. Київ : Шкільний світ, 2009. 110 с.
6. Дегтяренко Т. Попередження специфічних утруднень навчання грамоти дошкільниками з порушеннями зору. *Дефектологія*. 2023. №1. С. 49-51.
7. Дерень О., Пруська А., Рибак Ю. Діти із синдромом Дауна: факти, навчання, допомога. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 21с.
8. Основи дефектології : навчальний посібник / [І.М.Маруненко, В.І. Бобрицька, Є.О Неведомька, З.Ф. Сіверс]. Київ : КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2006. 144 с.
9. Синьова Є.П. Тифлопедагогіка: підручник / Є. П., Синьова, С. В Федоренко.– Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 325 с.

10. Тітаренко С.А. Основи дефектології та логопедії: метод. посіб. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 87 с.

11. Lewis A., Norwich B. Special Teaching for Special Children. New York City : McGraw-Hill Education, 2004. 256 p.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Робота на заняттях та виконання практичних завдань	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у робочій програмі навчальної дисципліни: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6561>

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»